



## Fframwaith Cymhwysedd ar gyfer y Gweithlu Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth (GCCh)

### Adran 5: Y broses asesu a chynllunio gofal a chymorth

Ceir rhywfaint o fapio dangosol yn erbyn rolau 'gwybodaeth, cyngor a chymorth'. Fodd bynnag, dylai pob awdurdod lleol a/neu asiantaeth wneud dyfarniad yn erbyn rolau a swyddogaethau eu gweithwyr.

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
1. Deall proses a gofynion asesu a chynllunio gofal a chymorth	<b>Gwybodaeth a dealltwriaeth am:</b>					
	1.1 Deddfwriaeth, polisiau cenedlaethol a lleol, a chanllawiau sy'n ymwneud ag asesu anghenion unigolion a gofalwyr	X	X	X		Llofnod:  Dyddiad:
	1.2 Sut y caiff yr adnodd asesu a chymhwysedd cenedlaethol ei ddefnyddio ar gyfer asesiadau				X	

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	1.3 Y rhesymau dros y 'Set Ddata Graidd Ofynnol Genedlaethol' a sut y dylai gael ei defnyddio			X		Llofnod:  Dyddiad:
	1.4 Pwysigrwydd y pum elfen asesu			X		Llofnod:  Dyddiad:
	1.5 <b>Elfennau allweddol</b> asesiad o angen  <b>Elfennau allweddol:</b> cydgynhyrchu, dull seiliedig ar gryfderau, canolbwyntio ar ganlyniadau			X		Llofnod:  Dyddiad:

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	<p>1.6 <b>Prif ffocws</b> asesu</p> <p><b>Prif ffocws:</b> adeiladu ar gryfderau ac asedau unigolyn gan gynnwys ei alluoedd a theuluoedd/cymunedau</p>			X		<p>Llofnod:</p> <p>Dyddiad:</p>
	<p>1.7 Beth yw ystyr asesiad 'a arweinir gan ganlyniadau'</p>			X		<p>Llofnod:</p> <p>Dyddiad:</p>
	<p>1.8 Hawliau unigolion a gofalwyr i gael cymorth eirioli ar gyfer eu hasesiad</p>			X		<p>Llofnod:</p> <p>Dyddiad:</p>

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	1.9 Gofynion darparu ac adolygu cynlluniau gofal a chymorth			X		Llofnod:  Dyddiad:
	1.10 Egwyddorion, fformat a chynnwys cynlluniau gofal a chymorth			X		Llofnod:  Dyddiad:
	1.11 Sut y bernir anghenion gofal a chymorth cymwys			X		Llofnod:  Dyddiad:

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	1.12 Deddfwriaeth sy'n ymwneud â 'phreswyliaeth gyffredin' ac effaith hyn ar ofal a chymorth unigolion			X		Llofnod:  Dyddiad:
	1.13 Nodau deddfwriaeth a pholisïau o ran y defnydd o daliadau uniongyrchol ar gyfer gofal a chymorth			X		Llofnod:  Dyddiad:
	1.14 Gofynion defnyddio taliadau uniongyrchol			X		Llofnod:  Dyddiad:

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	1.15 Yr amrywiaeth o wasanaethau a dulliau cyflenwi y gellir defnyddio taliadau uniongyrchol ar eu cyfer			X		Llofnod:  Dyddiad:
	1.16 Anawsterau a gwrthdaro posibl sy'n ymwneud â defnyddio taliadau uniongyrchol a sut y gellir mynd i'r afael â'r rhain			X		Llofnod:  Dyddiad:
	1.17 Y cymorth sydd ar gael i ddefnyddio taliadau uniongyrchol	X	X	X		Llofnod:  Dyddiad:

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	1.18 Trefniadau codi tâl ar gyfer gofal a chymorth cymwys mewn ardal leol	X	X	X		Llofnod:  Dyddiad:
	1.19 Cyfrifoldebau awdurdodau lleol am asesu oedolion a phlant yn yr ystad ddiogel			X		Llofnod:  Dyddiad:
	1.20 Lle y gall asesiad integredig/ arbenigol fod yn ofynnol a phwy all fod ynghlwm wrth hyn			X		Llofnod:  Dyddiad:

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
2. Sut i gynnal sgysiau ystyrllon ag unigolion a'u teuluoedd/ gofalwyr ynghylch yr hyn sy'n bwysig a'r cymorth sydd ei angen arnynt	<b>Gwybodaeth a dealltwriaeth am:</b>					
	2.1 Yr amrywiaeth o ddulliau cyfathrebu all gael eu defnyddio	X	X	X		Llofnod:  Dyddiad:
	2.2 Y ffactorau i'w hystyried ar gyfer cyfathrebu effeithiol	X	X	X		Llofnod:  Dyddiad:
	2.3 Sut y gall profiadau blaenorol, anabledde/cyflyrau ac iaith gyntaf ddylanwadu ar barodrwydd unigolyn i gyfathrebu	X	X	X		Llofnod:  Dyddiad:



Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	2.4 Y dulliau a all gael eu defnyddio i weithredu'r 'Cynnig Rhagweithiol'	X	X	X		Llofnod:  Dyddiad:
	2.5 Sut i gydnabod pan ddefnyddir ymddygiad fel ffordd o gyfathrebu	X	X	X		Llofnod:  Dyddiad:
	2.6 Ffynonellau gwybodaeth, cyngor a chymorth ar gyfer cyfathrebu	X	X	X		Llofnod:  Dyddiad:

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	<b>Ymarfer</b> <b>Rydych chi'n gallu gweithio mewn ffyrdd sy'n:</b>					
	2.7 Defnyddio ac addasu dulliau cyfathrebu sy'n: <ul style="list-style-type: none"> <li>• helpu unigolion a/neu ofalwyr i fynegi'r hyn sy'n bwysig iddynt</li> <li>• priodol o ran oedran a gallu</li> </ul>	X	X	X		Llofnod:  Dyddiad:
	2.8 Ymdrin â ffactorau a all rwystro cyfathrebu a chymryd rhan yn y broses asesu	X	X	X		Llofnod:  Dyddiad:

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	<p>2.9 Sicrhau y cyfathrebir mewn ffyrdd sy'n:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• cydnabod cyfrinachedd</li> <li>• dangos parch tuag at unigolion a/neu ofalwyr</li> <li>• ystyried barn, dymuniadau, dewisiadau ac anghenion unigolion a/neu ofalwyr yn sensitif</li> <li>• osgoi stigmatiddio neu atgyfnerthu canfyddiadau negyddol</li> </ul>	X	X	X		<p>Llofnod:</p> <p>Dyddiad:</p>
3. Cefnogi'r broses asesu yn ôl eich rôl a'ch cyfrifoldebau eich hun, deddfwriaeth a Chodau Ymarfer	<p><b>Gwybodaeth a dealltwriaeth am:</b></p> <p>3.1 Ffyrdd o weithio i feithrin cydberthnasau cadarnhaol a chefnogol ag unigolion a'u teuluoedd/gofalwyr gan gynnwys dysgu am eu bywydau beunyddiol, hanes, diwylliant, dewisiadau, dymuniadau ac anghenion</p>			X		<p>Llofnod:</p> <p>Dyddiad:</p>

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	<p>3.2 <b>Rhwystrau posibl</b> i gael gofal a chymorth a sut i'w goresgyn</p> <p><b>Rhwystrau posibl:</b> unigol, corfforol, emosiynol</p>			X		<p>Llofnod:</p> <p>Dyddiad:</p>
	<p>3.3 Rhesymau pam y gall unigolion a/neu ofalwyr gelu eu hanghenion gofal a chymorth gwirioneddol a sut i archwilio'r rhain yn sensitif</p>			X		<p>Llofnod:</p> <p>Dyddiad:</p>
	<p>3.4 Sut y gall barn, dymuniadau a dewisiadau newid wrth i unigolion fynd drwy'r broses asesu a chynllunio</p>			X		<p>Llofnod:</p> <p>Dyddiad:</p>

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	<p>3.5 Pwysigrwydd defnyddio dulliau asesu cydgynhyrchiol sy'n:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• person/plentyn-ganolog</li> <li>• seiliedig ar hawliau</li> <li>• seiliedig ar gryfderau</li> </ul>			X		<p>Llofnod:</p> <p>Dyddiad:</p>
	<p>3.6 Pwysigrwydd cynnwys teuluoedd/gofalwyr yn y broses asesu</p>			X		<p>Llofnod:</p> <p>Dyddiad:</p>
	<p>3.7 Heriau a materion sensitif a all ddigwydd rhwng gofalwyr ac unigolion sy'n ymwneud â:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dymameg y teulu</li> <li>• anghydbwysedd o ran pŵer</li> <li>• gwahaniaeth barn</li> <li>• mentro mewn ffordd gadarnhaol o gymharu ag osgoi risg</li> <li>• cymhlethdodau wrth ddiwallu anghenion yr unigolyn a'r gofalwr</li> </ul>			X		<p>Llofnod:</p> <p>Dyddiad:</p>

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	3.8 Strategaethau a all gael eu defnyddio i reoli heriau a materion sensitif			X		Llofnod:  Dyddiad:
	3.9 Pwysigrwydd sicrhau na fernir amgylchiadau personol unigolion a'u teuluoedd/gofalwyr na'r ffordd maent am fyw eu bywydau	X	X	X		Llofnod:  Dyddiad:
	3.10 Sut mae galluedd meddyliol a phenderfyniadau budd pennaf yn ymwneud â'r broses asesu			X		Llofnod:  Dyddiad:

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	3.11 Sut i bennu barn, dymuniadau a dewisiadau unigolion lle na allant gyfathrebu ar lafar neu lle nad oes ganddynt alluedd meddyliol			X		Llofnod:  Dyddiad:
	3.12 Ystyr cynllunio 'ymlaen llaw' a phryd a pham y dylid ystyried hyn fel rhan o'r broses asesu			X		Llofnod:  Dyddiad:
	3.13 Sut i nodi anghenion cymwys ac anghymwys wrth gynnal asesiadau			X		Llofnod:  Dyddiad:

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	3.14 Sut i nodi ffynonellau gwybodaeth a chymorth i ddiwallu anghenion a nodwyd, gan gynnwys technoleg gynorthwyol electronig	X	X	X		Llofnod:  Dyddiad:
	3.15 <b>Opsiynau cyllido</b> posibl ar gyfer gofal a chymorth  <b>Opsiynau cyllido:</b> asesiadau ariannol, trefniadau tâl awdurdodau lleol, hunangyllido, taliadau uniongyrchol, gofal iechyd parhaus, elfen nyrsio gofal iechyd mewn gwasanaethau cartref gofal	X	X	X		Llofnod:  Dyddiad:





Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	3.18 Meithrin perthnasoedd cadarnhaol a chefnogol ag unigolion a'u teuluoedd/gofalwyr			X		Llofnod:  Dyddiad:
	3.19 Defnyddio dulliau seiliedig ar hawliau a chryfderau i gynnal asesiadau sy'n helpu unigolion a/neu ofalwyr i: <ul style="list-style-type: none"> <li>leisio barn a chael rheolaeth dros benderfyniadau ynghylch eu gofal a'u cymorth a'r ffordd y mae eu gwasanaeth yn cael ei gynllunio a'i ddarparu</li> <li>cydnabod effaith bosibl y cyfnodau pontio y gallant fod yn eu profi</li> <li>nodi'r canlyniadau maent am eu cyflawni a'r ffordd orau o'u helpu i wneud hyn</li> <li>nodi a chydabod eu hasedau, cryfderau a sgiliau gan gynnwys rhwydweithiau cymunedol, teulu a ffrindiau</li> </ul>			X		Llofnod:  Dyddiad:

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• datblygu a chynnal sgiliau sy'n eu helpu i gymryd rhan mewn gweithgareddau, profiadau a thasgau beunyddiol sy'n hyrwyddo annibyniaeth</li> <li>• archwilio'r defnydd o dechnoleg gynorthwyol electronig a all gyfrannu at gyflawni canlyniadau a nodir</li> <li>• cydbwysu eu hawliau, cyfrifoldebau a risgiau</li> <li>• cynnal perthnasoedd presennol a datblygu rhai newydd</li> </ul>			X		
	<p>3.20 Defnyddio strategaethau i reoli gwrthdaro buddiannau, gwahaniaeth barn a chyfyng gyngor a all godi rhwng unigolion, teuluoedd/ gofalwyr ac eraill ynghylch y risgiau a'r canlyniadau y mae unigolion am eu cyflawni</p>			X		<p>Llofnod:</p> <p>Dyddiad:</p>

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	3.21 Defnyddio strategaethau i reoli'r heriau a'r materion sensitif a all godi rhwng y gofalwr a'r unigolyn			X		Llofnod:  Dyddiad:
	3.22 Rhoi gwybodaeth i unigolion a/ neu ofalwyr am opsiynau cyllido o ran eu gofal a'u cymorth			X		Llofnod:  Dyddiad:

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
4. Datblygu cynlluniau gofal a chymorth yn seiliedig ar asesiadau a chanlyniadau cytûn	<b>Ymarfer</b> <b>Rydych yn gallu gweithio mewn ffyrdd sy'n :</b>					
	4.1 Defnyddio asesiadau a lunnir ar y cyd ag unigolion a/neu ofalwyr er mwyn datblygu cynlluniau gofal a chymorth seiliedig ar gryfderau, sy'n canolbwyntio ar ganlyniadau sy'n nodi: <ul style="list-style-type: none"> <li>cymorth gan deuluoedd, ffrindiau, rhwydweithiau a chymunedau</li> <li>risgiau posibl a sut y gall y rhain gael eu rheoli</li> </ul>			X		Llofnod:  Dyddiad:
	4.2 Sicrhau bod y cynlluniau yn cynnwys elfen o hyblygrwydd er mwyn cefnogi canlyniadau cadarnhaol				X	

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	4.3 Sicrhau bod cynlluniau yn cael eu cofnodi ac ar gael mewn fformatau hygyrch i unigolion a/neu ofalwyr			X		Llofnod:  Dyddiad:
	4.4 Sicrhau bod unigolion a'u teuluoedd/gofalwyr yn fodlon ar gynnwys y cynllun gofal a chymorth			X		Llofnod:  Dyddiad:
	4.5 Cytuno ar gamau gweithredu, rolau, cyfrifoldebau ac amserlenni ar gyfer cwblhau'r rhain gydag unigolion a'u teuluoedd/gofalwyr			X		Llofnod:  Dyddiad:

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	4.6 Helpu unigolion a/neu deuluoedd/gofalwyr i ddeall sut y caiff y cynllun ei roi ar waith			X		Llofnod:  Dyddiad:
	4.7 Cytuno ar sut y caiff y cynllun ei fonitro, adolygu ac addasu er mwyn diwallu anghenion newidiol			X		Llofnod:  Dyddiad:

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
5. Cynnal adolygiadau o gynlluniau gofal a chymorth yn ôl eich rôl a'ch cyfrifoldebau eich hun, ynghyd â deddfwriaeth a Chodau Ymarfer	<b>Gwybodaeth a dealltwriaeth am:</b>					
	5.1 Gofynion deddfwriaethol adolygu cynlluniau gofal a chymorth			X		Llofnod:  Dyddiad:
	5.2 Y broses a ddylai gael ei dilyn i adolygu cynlluniau gofal a chymorth			X		Llofnod:  Dyddiad:
	5.3 Dulliau a all gael eu defnyddio i helpu unigolion i werthuso'r broses o gyflawni canlyniadau a nodir yn y cynllun gofal a chymorth			X		Llofnod:  Dyddiad:



Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	<b>Ymarfer</b> <b>Rydych yn gweithio mewn ffyrdd sy'n:</b>					
	5.4 Pennu eich rôl chi a rôl eraill yn y broses adolygu			X		Llofnod:  Dyddiad:
	5.5 Defnyddio dulliau cydgynhyrchiol i gwblhau adolygiadau o gynlluniau gofal a chymorth yn ôl gofynion sefydliadol a deddfwriaethol, Codau Ymarfer a'ch rôl a'ch cyfrifoldebau eich hun			X		Llofnod:  Dyddiad:

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	5.6 Helpu unigolion a/neu ofalwyr i werthuso'r broses o gyflawni canlyniadau a nodir yn eu cynlluniau gofal a chymorth			X		Llofnod:  Dyddiad:
	5.7 Ystyried unrhyw newidiadau i farn, dymuniadau, dewisiadau ac anghenion unigolion a/neu ofalwyr a chytuno ar y ffordd orau o'u diwallu			X		Llofnod:  Dyddiad:
	5.8 Ceisio adborth gan ddarparwyr gwasanaeth ar gyflawni canlyniadau ac unrhyw newidiadau a nodir			X		Llofnod:  Dyddiad:

Canlyniad dysgu	Safonau hyfforddi, dysgu, datblygu ac ymarfer	Gwybodaeth	Gwybodaeth a chyngor	Gwybodaeth, cyngor a chymorth	Tystiolaeth	Llofnod a dyddiad
	5.9 Sicrhewch fod: <ul style="list-style-type: none"> <li>• y cynlluniau a adolygir yn cael eu cofnodi ac ar gael mewn fformatau hygyrch i unigolion a/neu ofalwyr</li> <li>• unigolion a/neu ofalwyr yn fodlon ar unrhyw newidiadau a wneir</li> </ul>			X		Llofnod:  Dyddiad:
	5.10 Sicrhau bod cynlluniau diwygiedig yn cael eu rhannu'n briodol gyda darparwyr gwsanaethau yn unol â'r protocolau y cytunwyd arnynt ar gyfer cyfrinachedd			X		Llofnod:  Dyddiad:

Adnoddau addysgu ar gyfer adran 5 - set o sleidiau PowerPoint y gellir eu cyflwyno yn eu cyfanrwydd neu eu rhannu i'w cyflwyno'n annibynnol ar gyfer pob canlyniad dysgu neu feini prawf penodol ar gyfer gwybodaeth a dealltwriaeth.

Rwy'n cadarnhau bod ..... wedi dangos ei fod wedi cyrraedd y canlyniadau dysgu gwybodaeth ac ymarfer a amlinellir yn adran 5 o'r Fframwaith Cymhywsedd Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth yn unol â'i swyddogaeth a'i gyfrifoldebau.

Llofnodwyd: (rheolwr).....

Dyddiad:.....

Llofnodwyd: (gweithiwr).....

Dyddiad:.....